

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ - CLASA A IV A

A. Competențele specifice

1. Receptarea de mesaje orale în diverse contexte de comunicare

- 1.1. Realizarea de deducții simple pe baza audierii unui text literar sau informativ accesibil
- formularea unor predicții, pe baza unor fragmente de text audiate
 - oferirea de concluzii simple pornind de la scurtmetraje animate /fragmente de desene animate
 - audierea unor dialoguri amuzante/ interesante și identificarea persoanelor care comunică (numărul și statutul lor, vârsta, preocupările)
- 1.2. Deducerea sensului unui cuvânt prin raportare la mesajul audiat în contexte de comunicare previzibile
- explicarea sensului cuvântului pornind de la context
- 1.3. Sesizarea abaterilor din mesajele audiate în vederea corectării acestora
- observarea dezacordului sau a altor abateri
- 1.4. Manifestarea atenției față de diverse tipuri de mesaje în contexte previzibile
- concursuri pe echipe pentru rezolvarea de sarcini simple/ itemi cu alegere multiplă pornind de la textele audiate
 - vizionarea de scurtmetraje animate sau filme scurte pentru copii
 - audierea unor scenete/ fragmente de teatru radiofonic pentru copii și realizarea de improvizații pe baza acestora
 - notarea unor elemente considerate importante dintr-un scurt text de informare audiat
- 1.5 Manifestarea interesului pentru receptarea mesajului oral indiferent de perturbările de canal
- jocuri pentru sesizarea semnificației unor mesaje bruiate, trunchiate, articulate defectuos
 - activități de grup în care soluționarea temei necesită angajarea verbală a tuturor membrilor

2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare

- 2.1. Descrierea unui personaj dintr-o carte/ dintr-un film /a unui personaj imaginar urmărind un set de repere
- discutarea aspectelor relevante descoperite în text/ carte referitoare la personaj
 - realizarea unui portret al personajului folosind diferite modalități de exprimare
 - comentarea acestei descrieri de către cel care a realizat-o sau de către un coleg
 - participarea la joc de rol pentru a intra în pielea personajului;
 - aprecierea interpretării după criterii convenite
- 2.2. Relatarea unei întâmplări imaginate pe baza unor întrebări de sprijin
- jocuri de imaginație
 - inventarea unui alt final la o poveste
 - imaginarea unei continuări a unei scene de poveste
 - relatarea unor întâmplări având ca suport banda desenată
 - exercițiu de imaginație: ne imaginăm
- 2.3. Prezentarea ordonată logic și cronologic a unui proiect/ a unei activități derulate în școală sau extrașcolar
- discuții referitoare la prezentarea proiectelor în faza inițială și la final
 - discutarea unor criterii pentru aprecierea prezentării unor proiecte/ teme
 - concurs de prezentări orale pe o temă anunțată cu juriu dintre elevii clasei
 - prezentarea în ordine logică, cronologică a unor imagini care corespund momentelor unei întâmplări
- 2.4. Inițierea și menținerea unei interacțiuni în vederea rezolvării de individuale sau de grup
- jocuri care se bazează pe întrebări reciproce
 - proiecte în perechi/ grupuri mici în care elevii stabilesc roluri și derularea activităților
 - minidezbateri/ controversa creativă
- 2.5. Manifestarea interesului pentru participarea la interacțiuni orale
- organizarea unui eveniment în școală/ comunitate
 - promovarea unei idei/ a unor produse
 - participarea la campanii de susținere/ de atragere a atenției asupra unei probleme
 - exprimarea propriilor opinii în legătură cu un fapt cunoscut, o întâmplare trăită, un eveniment public etc.

3. Receptarea de mesaje scrise în diverse contexte de comunicare

- 3.1. Formularea de concluzii simple pe baza lecturii textelor informative sau literare

- 3.2. Asocierea elementelor descoperite în textul citit cu experiențe proprii
- 3.3. Extragerea dintr-un text a unor elemente semnificative pentru a susține o opinie referitoare la mesajul citit
 - minidezbateri pornind de la aspecte interesante ale textului
 - realizarea de liste cu aspecte semnificative descoperite în texte și
 - clasificarea acestora în funcție de diverse criterii
 - rezolvarea unor controverse
- 3.4. Evaluarea elementelor textuale care conduc la înțelegerea de profunzime în cadrul lecturii
 - folosirea metodelor gândirii critice pentru explorarea textelor
 - transferarea informațiilor din text într-un tabel și dintr-un tabel într-un text
- 3.5. Sesizarea abaterilor din textele citite în vederea corectării acestora
- 3.6. Manifestarea interesului pentru lectura literară și de informare

4. Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare

- 4.1. Recunoașterea și remedierea greșelilor de ortografie și de punctuație în redactarea de text
- 4.2. Redactarea unor texte funcționale scurte pe suport de hârtie sau digital
 - scrierea unei invitații la o zi de naștere, la un film, la un picnic etc.
 - completarea corectă a datelor destinatarului pe un plic/ pe o carte poștală, precum și în format digital
- 4.3. Redactarea unei descrieri tip portret pe baza unui plan simplu
 - descrierea unor animale de companie
 - prezentarea unui personaj de poveste/ film/ serial pentru copii
 - scrierea unui text scurt pentru a se prezenta cuiva necunoscut
- 4.4. Povestirea pe scurt a unei secvențe dintr-o poveste/ dintr-un film/desen animat / a unei activități/ a unei întâmplări imaginate/trăite
 - relatări în scris pe baza întrebărilor: cine, ce, cum, unde, de ce a făcut...?
 - realizarea unui jurnal de lectură care să conțină elementele cheie de prezentare a unei cărți citite și/ sau desene care să ilustreze ceea ce își imaginează
 - realizarea unei benzi, îmbinând desenul cu mesajele scrise (individual/ în perechi/ în grup)
 - antrenamente de scriere creativă în grup (avansare de idei, selectare de idei, construirea firului narativ, revenire asupra textului)
- 4.5. Manifestarea interesului pentru scrierea creativă și pentru redactarea de texte informative și funcționale

B. Conținuturile învățării

Funcții ale limbii (acte de vorbire)

- descrierea (de personaje imaginate, de film/ carte)
- relatarea unei întâmplări imaginate
- oferirea de informații referitoare la universul școlii sau extrașcolar
- formularea de solicitări formale și informale
- prezentarea (unor rezultate/ proiecte)
- inițierea și menținerea unui schimb verbal

Textul

- textul pentru lectură are minimum 800 cuvinte
- text literar narativ; text descriptiv de tip portret;
- poezii scurte adecvate nivelului de vârstă
- text de informare și funcțional: afiș, tabele,
- diagramă Venn sau orice alt tip de organizator
- grafic adecvat vârstei, hartă și plan simplu de oraș/traseu turistic etc., carte poștală, invitație;

Variabilitatea limbii și a comunicării în contexte diferite

- intuirea claselor morfologice – substantiv, adjectiv calificativ, pronume personal, verb
- intuirea numărului, a genului, intuirea persoanei, a timpului
- intuirea relațiilor simple dintre cuvinte: subiect-predicat; *părți de vorbire-părți secundare de propoziție.

Elemente de construcție a comunicării

- **Lexicul.**

Cuvântul. Cuvintele cu formă diferită și sens asemănător. Cuvintele cu sens opus. Cuvintele cu aceeași formă, dar cu sens diferit. * Polisemia. * Expresii diferite care conțin aceeași formă a unui cuvânt. * Familia lexicală.

- **Noțiuni de fonetică.** Despărțirea cuvintelor în silabe.

- **Scrierea corectă a cuvintelor.** Utilizarea ortogramelor v-a/va; n-ai/nai; ce-l/cel; nu-l/n-o/nu-i; n-am/n-are/n-ati/n-au etc.
- **Semnele de punctuație.** Ghilimelele. *Punctele de suspensie.
- **Morfologia.**
 - Verbul.* Persoana și numărul. Timpul: prezent, trecut (toate formele), viitor (forma literară). Funcția sintactică: predicat verbal. Probleme de ortografie și de ortoepie a verbelor “a fi” și “a lua”, „a așeza”.
 - Substantivul.* Felul. Genul. Numărul. Funcția sintactică.
 - Pronumele.* Pronumele personal. Numărul. Persoana. Genul. Pronumele personal de politețe. Funcția sintactică.
 - Adjectivul.* Acordul adjectivului în gen și număr cu substantivul pe care îl determină. Funcția sintactică. Poziția adjectivului față de substantiv în propoziție. Ortografia adjectivelor terminate în "-iu".
- **Sintaxa propoziției.**
 - Propoziția.* Propoziția simplă și propoziția dezvoltată. *Propoziția enunțiativă, interogativă, exclamativă – afirmativă/negativă.
 - Predicatul verbal.*
 - Subiectul.* Subiectul simplu și *subiectul multiplu. Părțile de vorbire prin care se exprimă subiectul (substantiv, pronume personal, * verb). Acordul predicatului cu subiectul.